

UCHWAŁA NR LXIII/892/23
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 27 listopada 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uchwala się, co następuje:

§ 1. Rozpatrując petycję złożoną przez Stowarzyszenie Ochrony Doliny Drwęcy w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 r., uznaje się ją za bezzasadną w części.

§ 2. Powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wykonanie obowiązku zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Udzielenie odpowiedzi na petycję złożoną przez Stowarzyszenie Ochrony Doliny Drwęcy w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 r.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

W myśl art. 13 ust 1 ww. ustawy podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Nie dotyczy.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

W dniu 12 czerwca 2023 r. do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wpłynęła petycja złożona przez Stowarzyszenie Ochrony Doliny Drwęcy w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 r.

W toku prac nad rozpatrzeniem petycji Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, co następuje:

w sprawie postulowanych zmian załącznika graficznego (mapy) w części należy się przychylić do argumentacji przedstawionej przez Stowarzyszenie Ochrony Doliny Drwęcy. Mapy w obecnej formie służą ogólnemu przedstawieniu głównie granic przedmiotowej formy ochrony przyrody. Dokładny przebieg granicy i obszarów wyłączeń spod wybranych zakazów prezentują w sposób precyzyjny załączniki z podanymi punktami załamania granicy (X,Y), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody. W przedmiotowym zakresie istnieje możliwość skorzystania z darmowego programu, np. QGIS, w celu odczytu zapisanych w tabelach punktów zarówno załamania granicy, jak i stref wyłączeń od zakazów. Należy przy tym również zauważyć, że Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego dysponuje plikami wektorowymi w formacie shapefile, które na wniosek zainteresowanego mogą być udostępnione. Przy ich wykorzystaniu można uzyskać graficzną formę precyzyjnego przebiegu granicy, jak i obszarów wyłączeń.

W celu zwiększenia dokładności i czytelności załączonej do uchwały mapy, możliwe jest zastosowanie podziału mapy Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy na kilka arkuszy, co pozwoli na ukazanie nazw mniejszych miejscowości i dużych oraz średnich zbiorników wodnych. Należy jednak podkreślić, że osiągnięcie rozdzielczości mapy na poziomie odczytania nr działek ewidencyjnych jest praktycznie niemożliwe, ze względu na olbrzymią objętość załącznika (kilkaset arkuszy samej mapy). W przypadku wejścia w życie przedmiotowej uchwały zarówno granica, jak i wyłączenia spod wybranych zakazów zostaną upublicznione w Geoportalu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który zapewnia precyzję odczytu na poziomie działek ewidencyjnych. Należy jednak zauważyć, że przedstawione

w taki sposób informacje nie mogą służyć jako dowody w postępowaniach administracyjnych.

Zgłaszany w petycji postulat uczestnictwa strony społecznej w pracach nad projektem uchwały, nie zasługuje na uwzględnienie. Obowiązujące przepisy prawa nie przewidują aktywnego udziału strony społecznej na etapie tworzenia treści projektu uchwały (prace koncepcyjne), jeszcze przed jej przyjęciem przez Zarząd i Sejmik Województwa. Na dalszym etapie procesu legislacyjnego ustawa o ochronie przyrody przewiduje uzgodnienia z radami gmin i miast oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska – art. 23, ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.). Równoległe prowadzone są konsultacje z organizacjami pozarządowymi (NGO), które mają na tym etapie możliwość zgłaszania swoich uwag do projektu uchwały.

Podnoszone w omawianej petycji zagadnienie związane z rekultywacją obszarów powyrobiskowych było już omawiane na spotkaniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, który jest Organem biorącym udział w procedurze uzyskiwania przez inwestorów koncesji na wydobywanie kruszywa, poprzez opiniowanie karty informacyjnej przedsięwzięcia i uzgadnianie raportu oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor uznał, że zakazy zawarte w uchwałach Sejmiku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu nie dają argumentów prawnych do pełnej ochrony przedmiotowej formy ochrony przyrody przed nieograniczonym wydobywaniem kruszywa, również w miejscach cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.

Aktualnie w obowiązujących uchwałach Sejmiku i w uchwalanych do nich zmianach nie stosuje się zakazu wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, co w przypadku nałożenia na inwestora konieczności rekultywacji w kierunku zasypania wyrobiska i przywrócenia ukształtowania rzeźby terenu do stanu pierwotnego, powoduje, że w praktyce bardzo często nie ma możliwości prawnych, które mogłyby ograniczyć wydobywanie kruszywa w obszarach chronionego krajobrazu. W obowiązującym zakazie wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (...) zastosowano określenie trwale zniekształcenie rzeźby terenu, co w przypadku zobowiązania inwestora do zasypania wyrobiska nie stanowi prawnej podstawy do odmowy wydania koncesji. Natomiast w przypadku zasypywania wyrobisk, niestety istnieje podwyższone ryzyko użycia materiałów, które mogą zanieczyszczać wody gruntowe, pobliskie cieki oraz zbiorniki wodne.

Należy podkreślić, że pozytywna, z punktu widzenia ochrony przyrody, zmiana polegająca na dodaniu w obowiązujących uchwałach zakazu wydobywania do celów gospodarczych skał (...) może się spotkać z dezaprobatą zarówno ze strony niektórych jednostek samorządu terytorialnego, jak i przedsiębiorców. Uznając słuszność podnoszonych przez Stowarzyszenie argumentów w tej sprawie, proponuję zaproszenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Poszanowania Energii Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w celu dogłębnego zapoznania się z zaistniałym problemem i ewentualnego wypracowania stanowiska w tej ważnej dla ochrony przyrody i rozwoju gospodarczego sprawie.

Odnosząc się do zawartego w przedmiotowej petycji postulatu zmian w zakresie stosowania zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych, uznaje się, iż zakaz ten jest jednym z najważniejszych w ochronie przyrody na obszarach chronionego krajobrazu. Zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne stanowią cenne enklawy dla różnorodności fauny, a także wartościowy element krajobrazu i tym samym należy je z całą mocą chronić. Rezygnacja z przedmiotowego zakazu na całym obszarze chronionym jest sprzeczna z właściwą ochroną

przyrody i krajobrazu oraz, ze względu na spodziewane negatywne skutki środowiskowe, bezzasadna. Aktualnie w obowiązujących uchwałach stosowane jest odstępstwo od przedmiotowego zakazu, ale tylko i wyłącznie w miejscach wyłączeń spod zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od (...) lub wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (...). Stąd stoimy na stanowisku podtrzymania wyżej opisanej praktyki stosowania przedmiotowego zakazu i odstępstw od niego.

Odnosząc się do zawartego w przedmiotowej petycji postulatu ograniczenia skali przestrzennej wyłączeń spod wybranych zakazów umożliwiających wydobywanie kopalin na terenie miejscowości Młyniec Pierwszy i Młyniec Drugi w gminie Lubicz, należy podkreślić, że określenie skali przestrzennej wyłączeń spod wybranych zakazów umożliwiających wydobywanie kopalin na terenie jakiegokolwiek (dowolnej) miejscowości na obszarze OChK to wyłączna kompetencja Sejmiku WK-P, której nie powinno się go pozbawiać. Decyzja Sejmiku w tym zakresie powinna wynikać z przeprowadzonej każdorazowo wieloaspektowej analizy sytuacji dla każdego przypadku osobno. Tym bardziej, że teraz (w tej chwili) nawet trudno przewidzieć, jakie różne aspekty (przyrodnicze, społeczne, prawne, gospodarcze, klimatyczne i.in.) będzie musiał brać pod uwagę sejmik województwa w przyszłości rozstrzygając takie sprawy w obszarach chronionego krajobrazu naszego województwa.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego, petycję w zakresie postulatu:

- 1) zmiany załącznika graficznego (mapy);
- 2) zapewnienia uczestnictwa strony społecznej w pracach nad projektem uchwały;
- 3) stosowania zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
- 4) ograniczenia skali przestrzennej wyłączeń spod wybranych zakazów umożliwiających wydobywanie kopalin na terenie miejscowości Młyniec Pierwszy i Młyniec Drugi w gminie Lubicz,

uznaje za bezzasadną ze względów wskazanych powyżej.

W pozostałym zakresie, tj. postulatu związanego z rekultywacją obszarów powyrobiskowych, petycję uznaje się za zasadną. Z tym zastrzeżeniem, że sprawa wymaga przeprowadzenia konsultacji z innymi organami ochrony przyrody.

Powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wykonanie obowiązku zawiadomienia podmiotu wnoszącego skargę o sposobie jej załatwienia.